

כְּתוּב (ישעיה מ) כָּל הַגּוֹיִם כְּאֵין נִגְדוּ, מַה הַרְבּוּי כְּאֵין? אֲלָא, מִי לֹא יִרְאֶה מִלֶּךְ הַגּוֹיִם, וְכִי מִלֶּךְ הַגּוֹיִם הוּא, וְלֹא מִלֶּךְ יִשְׂרָאֵל? אֲלָא בְּכָל מְקוֹם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לְהַשְׁתַּבַּח בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא נִקְרָא - רַק עַל יִשְׂרָאֵל לְבָדֶם, שְׁכַתוּב (שמות ה) אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי הָעִבְרִים. וְכַתוּב כֹּה אָמַר ה' מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. מִלֶּךְ יִשְׂרָאֵל בְּוֵדָאֵי. אָמְרוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם: פֶּטְרוֹן אַחַר לָנוּ בַשְּׁמַיִם, שְׁהֵרִי מִלְּפָנֶיךָ לֹא שׁוֹלֵט אֲלָא עֲלֵיכֶם לְבָדְכֶם, וְעֲלֵינוּ אֵינוֹ שׁוֹלֵט.

בְּאֵי הַפְּסוּק וְאָמַר, מִי לֹא יִרְאֶה מִלֶּךְ הַגּוֹיִם [נ"א הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן לְדוֹת בְּהֵם וְלַחֲלֻקוֹתָם וְלַעֲשׂוֹת בְּהֵם רְצוֹנוֹ. כִּי לֹךְ יִצְתָה, לִדְרָא מִקֹּדֶם לְמַעְלָה וְלַמַּסְתָּה. כִּי בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם] - אֲלָא שְׁלִיטִים גְּדוֹלִים הַמְּמַנִּים עֲלֵיהֶם. וּבְכָל מַלְכוּתָם - בַּמַּלְכוּת הַהִיא שְׁלַמְעֵלָה, שְׁהֵרִי אַרְבַּע מַלְכִּיּוֹת שׁוֹלְטוֹת יֵשׁ לְמַעְלָה, וְשׁוֹלְטוֹת בְּרְצוֹנוֹ עַל כָּל שְׂאֵר הָעַמִּים, וְעַם כָּל זֶה אֵין בְּהֵם שְׁיַעֲשֶׂה אֶפְלוּ דְבַר קִטְוֹן אֲלָא כְּמוֹ שְׂצוּהָ אוֹתָם, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (דניאל ד) וְכַרְצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּצַבָּא הַשְּׁמַיִם וּבְדִירֵי הָאָרֶץ. חֲכָמֵי הַגּוֹיִם - אוֹתָם הַמְּמַנִּים וְהַגְּדוֹלִים שְׁלַמְעֵלָה שְׁחַכְמָתָם הִיא מֵהֶם. וּבְכָל מַלְכוּתָם - הַמַּלְכוּת הַשְּׁלֵטָה, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר. וְזֶה הַמַּקְרָא כְּפִשׁוּטוֹ.

אֲבָרְ בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם - אֵת זֶה מְצַאנוּ בְּסִפְרֵי הַרְאִשׁוֹנִים, שְׁאוֹתָן מְרַפְבוֹת וּצְבָאוֹת, אֶפְ עַל גַּב שְׁנַתְּמַנּוּ עַל דְּבָרֵי הָעוֹלָם וּמִנְהָ לְכָל אֶחָד לַעֲשׂוֹת פְּעֻלָּתוֹ, מִיָּהוּ [נִסְתַּר קְדוּשׁ וְלֹא כַרְצוֹנוֹ] שְׁיַעֲשֶׂה שׁוּם אֶחָד מֵהֶם כְּמוֹךְ? בְּגַלְל שְׁאֵתָה רְשׁוּם בְּעֵלּוּי, וְאֵתָה רְשׁוּם בְּמַעֲשֶׂה מַכְלָם. וְזֶהוּ מֵאֵין כְּמוֹךְ ה'. מִיָּהוּ נִסְתַּר קְדוּשׁ שְׁיַעֲשֶׂה וְיִהְיֶה כְּמוֹךְ

מֵאֵי רְבוּיָא הַכָּא. אֲלָא מִי לֹא יִרְאֶה מִלֶּךְ הַגּוֹיִם וְכִי מִלֶּךְ הַגּוֹיִם אִיהוּ וְלֹא מִלֶּךְ יִשְׂרָאֵל. אֲלָא בְּכָל אֶתְר קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְאִשְׁתַּבַּח בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא אֶתְקַרֵי אֲלָא עַל יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדוּי. דְּכַתִּיב, (שמות ה) אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי הָעִבְרִים, וְכַתִּיב, (ישעיה מד) כֹּה אָמַר יי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. מִלֶּךְ יִשְׂרָאֵל וְדָאֵי. אָמְרוּ אוֹמוֹת הָעוֹלָם פֶּטְרוֹן אַחַרְן אִית לָן בְּשִׁמְיָא דְהָא מַלְכִּיכוֹן לֹא שְׁלִיט אֲלָא עֲלֵיכוֹ בְּלַחֲדוּיכוֹן וְעֲלֵנָא לֹא שְׁלִיט.

אֲתָא קָרָא וְאָמַר מִי לֹא יִרְאֶה מִלֶּךְ הַגּוֹיִם (נ"א מַלְכָא עֲלִיָּא לְרַבָּא לֹן וְלֹא לְקָאָה לֹן וְלַמַּעֲבַד בְּהוֹן רְעוּתִיָּה.

כִּי לֹךְ יִצְתָה לְרַבָּא מִנְהָ לְעִילָא וְתַמָּא. כִּי בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם) אֲלִיּוֹן שְׁלִיטִין רַבְרַבִּין דֵּי מִמְנָן עֲלֵיהוּ. וּבְכָל מַלְכוּתָם בְּהוּא מְלָכוֹ דְלְעִילָא. דְהָא אַרְבַּע מַלְכוּוֹן שְׁלִיטִין אִית לְעִילָא וְשְׁלִטִין בְּרְעוּתִיָּה עַל כָּל שְׂאֵר עַמִּין. וְעַם כָּל דָּא לִית בְּהוּ דִיעֵבִיד אֶפְלוּ מִלָּה זַעִירָא אֲלָא כְּמָה דְפָקִיד לֹן דְכַתִּיב, (דניאל ד) וְכַמְצַבִּיָּה עֵבִיד בְּחִיל שְׁמִיָּא וְדִירֵי אַרְעָא. חֲכָמֵי הַגּוֹיִם אֲנוּן מִמְנָן וּרַבְרַבִּין דְלְעִילָא דְחַכְמָתָא דְלַהוֹן מְנִיָּיָהוּ הוּא. בְּכָל מַלְכוּתָם מַלְכוּתָא דְשְׁלִיט כְּמָה דְאִתְמַר. וְדָא הוּא קָרָא כְּפִשְׁטִיָּה.

אֲבָרְ בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם. הֵאֵין אֲשַׁפְחָנָא בְּסִפְרֵי קְדָמָאֵי, דְאֲנוּן מְשַׁרְיִין וְחִיילִין אֶפְ עַל גַּב דְאִתְפַּקְדָן עַל מַלְיָן דְעֵלְמָא וּפָקִיד לְכָל חַד לְמַעֲבַד עֵבִידָתָא, מָאן הוּא (סְתִימָא קְרִישָׁא וְלֹא כַרְעוּתִיָּה) דִיעֵבִיד שׁוּם חַד מְנִיָּיָהוּ כְּמוֹךְ. בְּגִין דְאֵנְתָּ רְשִׁים בְּעִילוּיָא, וְאֵתָּ רְשִׁים בְּעוֹבְדָךְ מַכְלָהוּ. וְדָא הוּא מֵאֵין כְּמוֹךְ יי, מָאן הוּא סְתִימָאָה

בְּעֵלּוּי, וְאֵתָּה רְשׁוּם בְּמַעֲשֶׂה מַכְלָם. וְזֶהוּ מֵאֵין כְּמוֹךְ ה'. מִיָּהוּ נִסְתַּר קְדוּשׁ שְׁיַעֲשֶׂה וְיִהְיֶה כְּמוֹךְ

למעלה ולמטה ויהיה דומה לך
 בכל? מעשה המלך הקדוש,
 שמים וארץ. אבל הם (ישעיה
 מד) תהו וחמודיהם כל יועילו.
 בקדוש-ברוך-הוא פתוב בראשית
 ברא אלהים וכו', במלכותם פתוב
 והארץ היתה תהו ובהו.

אמר רבי שמעון לחברים, בני
 הלולא זו, כל אחד מכם יקשט
 קשוט אחד לפלה. אמר לרבי
 אלעזר בנו, אלעזר, תן מתנה אחת
 לפלה, שהרי מחר יסתפל (הקדוש
 ברוך הוא) [נ"א בת] כשיכנס לחפה
 באותם שירים ושבתים (אצטרות
 וצמידים) שנותנים לה בני ההיכל
 לעמד לפניו.

פתח רבי אלעזר ואמר, (שיר א) מי
 זאת עלה מן המדבר וגו'. מי זאת
 - הכלל של שני קדושים של שני
 עולמות בחבור אחד וקשר אחד
 - עלה ממש להיות קדש קדשים.
 שהרי קדש קדשים מ", ומתחבר
 עם זא"ת כדי להיות עולה, שהיא
 קדש קדשים. מן המדבר - שהרי
 מן המדבר ירשה להיות כלה
 ולהכנס לחפה. ועוד, מן המדבר
 היא עולה, כמו שנאמר (שיר ד)
 ומדברך נאוה. באותו מדבר של
 לחש בשפתים היא עולה.

ושנינו, מהו שכתוב (שמואל א-
 ד) האלהים האלה אלה הם
 האלהים המפים את מצרים בכל
 מפה במדבר, וכי כל מה שעשה
 להם הקדוש ברוך הוא במדבר
 היה? והרי בישוב זה היה! אלא
 במדבר - בדבור, כמו שנאמר
 (שיר ד) ומדברך נאוה, וכתוב
 (תהלים עח) ממדבר הרים. גם כן
 עלה מן המדבר - מן המדבר
 ודאי. באותו דבר של הפה היא
 עולה ונכנסת בין פנפי האמא,
 ואחר כן בדבור יורדת ושורה

קדישא דיעביד ולהוי כמוך עילא ותתא.
 ויהא דמי לך בכל, עובדא דמלכא קדישא
 שמים וארץ, אבל אנון (ישעיה מד) תהו
 וחמודיהם כל יועילו. בקודשא בריך הוא
 כתיב בראשית ברא אלהים וגו', במלכותם
 פתיב והארץ היתה תהו ובהו.

אמר רבי שמעון לחברייא בני הלולא
 דא, כל חד מנכון יקשט קשוטא
 חד לפלה. אמר לרבי אלעזר בריה.
 אלעזר הב נבזבזא חד לפלה דהא למחר
 אסתפל (קדשא ברוך הוא) (נ"א בת) פד יעול
 לחופה באנון שירין ושבתין דיהבו לה
 בני היכלא לקיימא קמיה.

פתח רבי אלעזר ואמר (שיר השירים ג) מי זאת
 עולה מן המדבר וגו', מי זאת
 דתרין קדושין דתרין עלמין בחבורא חדא
 וקשורא חדא. עולה ממש למהוי קדש
 קדשין. דהא קדש קדשין מ". ואתחברא
 בזא"ת. בגין למהוי עולה דאיהי קדש
 קדשין. מן המדבר דהא מן המדבר ירתא
 למהוי כלה ולמיצל לחפה. תו מן המדבר
 איהי עולה כמה דאת אמר, (שיר השירים ד)
 ומדברך נאוה בההוא מדבר (דף י"ב) דלחישו
 בשפוון איהי עולה.

ותנינן מאי דכתיב, (שמואל א ד) האלהים
 האדירים האלה אלה הם האלהים
 המפים את מצרים בכל מפה במדבר. וכי
 כל דעבד לון קדשא בריך הוא במדבר הוה,
 והא בישובא הוה. אלא במדבר, בדבורא,
 כמא דאת אמר, (שיר השירים ד) ומדברך נאוה.
 וכתיב, (תהלים עח) ממדבר הרים. אוף הכי
 עולה מן המדבר, מן המדבר ודאי. בההיא
 מלה דפומא איהי סלקא ואעלת בין גדפי דאמא, ולבתר בדבורא